

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU
TERM OF REFERENCE (TOR)

Dịch vụ tư vấn thúc đẩy liên kết chuỗi và đối tác đa bên trong ngành tôm và lúa tại Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL)

Tôm, lúa là những ngành hàng chủ lực của đồng bằng sông Cửu Long. Trong nhiều năm qua, ngành tôm đóng vai trò quan trọng trong xuất khẩu thủy sản Việt Nam ra thế giới. Hàng năm ngành tôm đóng góp khoảng 40-45% tổng giá trị xuất khẩu thủy sản. Từ khi tham gia các Hiệp định tự do thế hệ mới (FTA), với các ưu đãi về thuế quan, chất lượng sản phẩm ưu việt, khả năng cung ứng và trình độ chế biến hàng giá trị gia tăng, Việt Nam đã trở thành quốc gia cung cấp tôm đứng thứ hai trên thế giới với giá trị xuất khẩu chiếm 13-14% tổng giá trị xuất khẩu tôm của toàn thế giới (GSO, 2023). Mặt hàng gạo, một trong những thế mạnh của Việt Nam, cũng rộng cửa vào thị trường Liên minh châu Âu (EU) nhờ FTA Việt Nam-EU (EVFTA), có hiệu lực từ tháng 8/2020. Việc EU đưa thuế suất về 0% sau 3 - 5 năm thực thi Hiệp định mở ra cơ hội để gạo Việt Nam có thể cạnh tranh với các nước khác khi xuất khẩu vào thị trường liên minh. Hiện, Việt Nam đã vươn lên vị trí thứ 8 trong số các thị trường ngoại khối cung cấp gạo cho EU. Hằng năm, lượng lúa gạo của Việt Nam xuất khẩu chiếm khoảng 15% tổng lượng lúa gạo xuất khẩu trên thế giới. Năm 2023, Việt Nam xuất khẩu khoảng hơn 8 triệu tấn lúa gạo, đứng vị trí thứ 3 về xuất khẩu lúa gạo, mang về 4,6 tỷ USD (WB, 2023). Để phát triển bền vững ngành hàng tôm lúa ở ĐBSCL, chính phủ Việt Nam khuyến khích phát triển liên kết chuỗi giá trị nông sản giữa doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác và nông dân.

Nhằm thúc đẩy chuỗi cung ứng tôm và lúa có trách nhiệm, đảm bảo an toàn lao động, tạo việc làm bền vững cho nông dân và người lao động, VCCI-HCM đã triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ, trong đó thực hiện các khoá đào tạo, thí điểm tư vấn trực tiếp tại một số doanh nghiệp trong 02 chuỗi chế biến tôm và lúa gạo về chính sách lao động, xây dựng quy trình, hướng dẫn cơ bản cho doanh nghiệp thực hiện và đã mang lại những kết quả tích cực. Ngoài ra, để đạt các mục tiêu trên, một trong các can thiệp quan trọng là tăng cường liên kết giữa các doanh nghiệp và hợp tác xã trong chuỗi tôm và lúa. Đồng thời thúc đẩy các mối quan hệ hợp tác nhiều bên (MSI) giữa doanh nghiệp, chính quyền địa phương, các hiệp hội, hội nông dân, hợp tác xã và tổ nhóm sản xuất. Đây là nền tảng để các bên chia sẻ nguyện vọng, hợp tác phát triển chuỗi cung ứng bền vững, hài hòa lợi ích và trách nhiệm, cải thiện vị trí của tổ nhóm nông dân sản xuất nhỏ lẻ và tạo

động lực thực hành trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp cũng như nâng cao vai trò chủ động của nhà nước trong việc thúc đẩy các mối hợp tác kinh tế.

Với nhu cầu trên, VCCI – HCM cần tuyển dụng một nhóm tư vấn có đủ năng lực và uy tín để hỗ trợ kĩ thuật thúc đẩy liên kết giữa doanh nghiệp và hợp tác xã/tổ sản xuất trong chuỗi tôm và lúa, tài liệu hóa các mô hình, thực hành tốt đồng thời hướng dẫn, thúc đẩy các sáng kiến hợp tác đa bên nhằm phát triển chuỗi cung ứng tôm, lúa có trách nhiệm, đảm bảo an toàn lao động, thúc đẩy việc làm và an sinh xã hội tại khu vực ĐBSCL.

II) Mục tiêu:

Mục tiêu cuối cùng của hoạt động này là thúc đẩy chuỗi cung ứng lúa, tôm bền vững, có trách nhiệm tuân thủ theo các tiêu chuẩn trong nước và quốc tế, từ đó tạo việc làm bền vững, đảm bảo an sinh xã hội, an toàn lao động cho nông dân và người lao động trong chuỗi. Để góp phần đạt được mục tiêu này, nhóm tư vấn cần đạt được các mục tiêu cụ thể sau:

- Liên kết và hợp tác giữa các doanh nghiệp lúa, tôm với các hợp tác xã, tổ nhóm sản xuất tôm và lúa tại các tỉnh Cần Thơ, An Giang, Sóc Trăng, Cà Mau, Bạc Liêu được cải thiện.
- Mối quan hệ hợp tác đa bên (MSI) giữa các bên liên quan thông qua các diễn đàn, đối thoại bàn tròn v.v trong hai ngành lúa, tôm được hỗ trợ để phát triển chuỗi cung ứng có trách nhiệm, đảm bảo an toàn lao động, việc làm bền vững và an sinh xã hội.
- Các thực hành tốt về mô hình hợp tác, liên kết cũng như hợp tác đa bên được tài liệu hóa, chia sẻ để nhân rộng.
- Các rà soát, khuyến nghị cần thiết để thúc đẩy chuỗi cung ứng bền vững, có trách nhiệm được xây dựng.

III, PHẠM VI CÔNG VIỆC VÀ THỜI GIAN

Nhằm đạt được các mục tiêu đề ra ở trên, nhóm tư vấn cần thực hiện các công việc cụ thể sau:

- 1) Trực tiếp phối hợp với VCCI và các doanh nghiệp tôm, lúa trong mạng lưới của VCCI, hợp tác xã, tổ nhóm sản xuất (trong mạng lưới Hội nông dân tỉnh hỗ trợ) và chính quyền địa phương các tỉnh Cần Thơ, An Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu và Cà Mau để trao đổi, trực tiếp tư vấn kĩ thuật, hỗ trợ thúc đẩy liên kết chuỗi với mục tiêu tuân thủ tốt hơn với các tiêu chuẩn bền vững, phát triển chuỗi liên kết bao trùm, bền vững, cải thiện năng lực của hợp tác xã, tổ hợp tác trong liên kết chuỗi, sản xuất theo tiêu chuẩn.

- 2) Tham gia và hỗ trợ VCCI tổ chức các cuộc họp, đối thoại bàn tròn, hội thảo giữa các bên liên quan (ví dụ chính quyền địa phương, hiệp hội tôm, nhóm sản xuất lúa SRP, công ty tôm/lúa, Hội nông dân, VCCI, hợp tác xã, tổ nhóm sản xuất, các viện nghiên cứu v.v) nhằm thành lập mối quan hệ hợp tác, đối tác, thúc đẩy các hành động nhằm đạt được mục tiêu chung của dự án (ví dụ như các hội nghị bàn tròn).
- 3) Tài liệu hóa và chia sẻ các mô hình liên kết tốt (chú trọng đến các doanh nghiệp mục tiêu, hợp tác xã, tổ hợp tác trọng điểm mà dự án VCCI và Hội Nông Dân đang triển khai), hướng tới tuân thủ tiêu chuẩn bền vững, cải thiện an toàn lao động, cải thiện an sinh xã hội và việc làm bền vững (mục 1); Các mô hình hợp tác MSI hiệu quả, thành công trong hai chuỗi tôm, lúa.
- 4) Cung cấp các khuyến nghị, đề xuất chính sách để thúc đẩy liên kết chuỗi bền vững trong 2 ngành hàng tôm, lúa ở ĐBSCL và đóng góp vào chính sách quốc gia.

IV) SẢN PHẨM ĐẦU RA VÀ NỘI DUNG CÔNG VIỆC

Nhóm tư vấn cần triển khai các hoạt động và đạt được các sản phẩm đầu ra sau:

1- Thúc đẩy liên kết chuỗi giữa DN tôm, lúa và các HTX, tổ nhóm sản xuất tại Cần Thơ, An Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, và Cà Mau.

- 1.1- Phối hợp cùng VCCI – HCM xây dựng kế hoạch và các can thiệp thúc đẩy liên kết.
- 1.2- Tham vấn cùng các doanh nghiệp tôm, lúa trong mạng lưới của VCCI để xác định hợp tác xã, nhóm sản xuất tại các tỉnh đang cung ứng sản phẩm cho doanh nghiệp. Xác định các vấn đề, kỳ vọng và yêu cầu của doanh nghiệp để làm việc cùng với HTX.
- 1.3- Trực tiếp tổ chức các hoạt động trao đổi, tư vấn, hỗ trợ kĩ thuật, nâng cao năng lực cho các HTX hướng tới nhóm doanh nghiệp mục tiêu (ví dụ tăng cường năng lực quản lý và tiếp cận thị trường, an toàn lao động, kí kết và thực hiện hợp đồng, tiêu chuẩn yêu cầu của doanh nghiệp, quản lý sản phẩm, v.v).
- 1.4- Hỗ trợ kí kết MOU liên kết giữa DN mục tiêu và hợp tác xã với các tiêu chí an toàn lao động, an sinh xã hội, tiêu chuẩn bền vững được nêu rõ.

2- Thúc đẩy các sáng kiến hợp tác nhiều bên (MSI) nhằm thúc đẩy chuỗi cung ứng tôm, lúa bền vững có trách nhiệm, cải thiện an toàn lao động, an sinh xã hội, việc làm bền vững và bình đẳng giới tại đồng bằng Sông Cửu Long.

2.1 – Tham vấn và gặp gỡ các bên liên quan (ví dụ VCCI HCM, VCCI Cần Thơ, Hiệp hội xuất khẩu và chế biến thủy sản, nhóm làm việc về SRP lúa gạo, Hội nông dân các tỉnh, các hợp tác xã, Trường đại học, v..v) để thảo luận các mối quan tâm, ưu tiên, kế hoạch tổ chức và hợp tác.

2.2- Nghiên cứu và tổ chức các cuộc hội nghị bàn tròn, đối thoại bàn tròn giữa nhiều bên thảo luận các vấn đề liên quan của chuỗi cung ứng, việc làm bền vững, an sinh xã hội và kinh doanh có trách nhiệm tại các tỉnh, thành phố vùng ĐBSCL.

3.1- Tài liệu hóa các sáng kiến, mô hình liên kết tốt trong Dự án về 2 nhóm trên và cung cấp các khuyến nghị, đề xuất, chia sẻ phù hợp.

4.1- Trao đổi với các doanh nghiệp, HTX, THT và các tác nhân liên quan để xây dựng các khuyến nghị thúc đẩy liên kết chuỗi bền vững giữa doanh nghiệp, hợp tác xã và tổ hợp tác và nâng cao năng lực cho hợp tác xã, tổ hợp tác trong bối cảnh mới.

Nhóm tư vấn được kỳ vọng hoàn thành các nội dung trên, đồng thời có các sản phẩm chính:

- 01 Báo cáo kết quả của hoạt động tư vấn.
- Bộ các sản phẩm tài liệu hóa liên quan đến hoạt động liên kết và MSI.
- 01 Bản đề xuất chính sách

V) YÊU CẦU VỚI NHÓM TƯ VẤN

Tư vấn (tổ chức hoặc nhóm chuyên gia) cần đạt được các tiêu chí sau đây:

- Trưởng nhóm tư vấn có trình độ Thạc sỹ trở lên thuộc một trong các chuyên ngành có liên quan: kinh tế nông nghiệp, hành chính, pháp luật lao động, quản trị nhân sự, quan hệ lao động.
- Có hiểu biết sâu rộng và kinh nghiệm thực tiễn về chuỗi lúa tằm, liên kết chuỗi, hợp tác xã, tổ hợp tác của các tỉnh Cần Thơ, Sóc Trăng, An Giang, Bạc Liêu, Cà Mau và doanh nghiệp tham gia liên kết.
- Có ít nhất 10 năm kinh nghiệm trong việc hoạch định chính sách phát triển nông nghiệp, liên kết chuỗi, phát triển hợp tác xã.
- Có kinh nghiệm trong tư vấn, đào tạo, hỗ trợ hợp tác xã, tổ hợp tác, doanh nghiệp trong phát triển chuỗi liên kết, quản trị, phát triển hoạt động sản xuất kinh doanh của hợp tác xã.
- Có hiểu biết và kinh nghiệm hỗ trợ triển khai các sáng kiến hợp tác đa bên, đảm bảo lợi ích và cơ hội phát triển cho tất cả các thành phần tham gia, đặc biệt chú trọng đến việc cải thiện điều kiện làm việc/ an toàn vệ sinh lao động cho lao động nữ/ bình đẳng giới. Có khả

năng và uy tín để điều phối sự tham gia của các bên liên quan (các cơ quan địa phương, doanh nghiệp, nông dân) vào các hoạt động thúc đẩy liên kết và hợp tác đa bên

- Có kinh nghiệm làm việc với các tổ chức Phi chính phủ và có hiểu biết về cách tiếp cận của Oxfam/VCCI trong các dự án phát triển là một lợi thế;
- Có khả năng giao tiếp hiệu quả đặc biệt là khi làm việc với cộng đồng và doanh nghiệp;
- Sử dụng thành thạo các phần mềm Office (Word, Excel, PowerPoint) để thực hiện các báo cáo, phân tích dữ liệu, và trình bày kết quả.
- Có kỹ năng giao tiếp, thuyết trình và làm việc nhóm tốt, nhằm đảm bảo hiệu quả trong quá trình đánh giá, tư vấn và hỗ trợ doanh nghiệp.
- Có khả năng làm việc độc lập và quản lý thời gian, đảm bảo hoàn thành các nhiệm vụ theo đúng tiến độ đã đề ra.

VI) KẾ HOẠCH TRIỂN KHAI

Thời gian triển khai : 6 tháng kể từ khi Hợp đồng được ký kết.

VII) NỘP HỒ SƠ TƯ VẤN :

1. Các chuyên gia có quan tâm đến việc thực hiện đánh giá ban đầu này có thể gửi đề xuất đến VCCI-HCM thông qua các kênh sau:
 - + Email thanh.nguyen@vcci-hcm.org.vn;
 - + Nộp trực tiếp tại văn phòng tòa nhà VCCI-HCM – Lầu 4 (P.405-406), 171 Võ Thị Sáu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM
2. Hạn chót nhận hồ sơ: **trong ngày 25/4/2025.**
3. Hồ sơ bao gồm:
 - + Lý lịch trích ngang (CV) của chuyên gia
 - + Đề xuất kỹ thuật (bao gồm phương pháp, kế hoạch thực hiện, thời gian dự kiến, trách nhiệm,...)
 - + Đề xuất chi phí chuyên gia (bao gồm kế hoạch số ngày làm việc, kế hoạch thực hiện chi tiết, thời gian,...)

LƯU Ý: Chúng tôi chỉ thông báo đến những chuyên gia được lựa chọn